

stadig vil bevægesig mod Sultepunktet. I hele sin Tale, under hele sin Fremstilling af Menneskehedens Fremmarch kom det ærede Medlem ikke bort fra, at til Trods for Fremskridtet var der fremdeles Fattigdom her i Verden, ja, maaske en endnu uhyggeligere Fattigdom end nogen Sinde før. Det ærede Medlem kan ikke være uvidende om, at der i denne Time er saa megen Nød i Europa som maaske aldrig nogen Sinde før, netop nu, netop nu! Der har maaske aldrig før været saa mange Kvinder, der solgte sig for at faa Brød, der har maaske aldrig været saa mange Mødre, som græd, fordi de ikke kunde give deres Børn det nødvendige til Livets Ophold. Og dog har der maaske aldrig været en saadan Rigdom her i Verden som nu; det kommer det ærede Medlem aldeles ikke uden om, og det taler ikke til det ærede Medlems Ære, at han slet ikke vil forstaa det.

Formanden: Jeg gaar ud fra, at det vil være muligt at slutte denne Forhandling i Løbet af kort Tid; men hvis ikke, maa Forhandlingen fortsættes i Aften. Vi kan imidlertid ikke blive ved ret længe, hvis vi skal fortsætte i Aften.

Fraenkel: Jeg skal fatte mig saa kort, som det er mig muligt, men et og andet er jeg dog nødt til at imødegaa. Det ærede Medlem fra Horsens (Hans Nielsen) mener, at Underklassens Forhold er blevet daarligere i vor Tid, og i denne Opfattelse stemmer han ganske overens med Henry George, hvis Bog er overordentlig vanskelig at læse, men som har en 30—40 Sider, som indeholder en Kritik af Samfundet, der er meget plastisk og godt formet, og som gør, at Bogen bliver læst, d. v. s., at disse 40 Sider bliver læst, for alt det andet læser man ikke. Det ærede Medlems Opfattelse strider imidlertid fuldstændig mod, hvad de Folk mener, som virkelig har undersøgt de Forhold. Jeg skal f. Eks. nævne en Forfatter, som staar demokratisk Syn saa nær, som nogen kan gøre det, mange mener endog, han har en vis socialdemokratisk Tendens, nemlig J. Warming. Han skriver i sin Haandbog i Danmarks Statistik, Side 479 i Noten: „Ikke blot den tekniske Udvikling, men ogsaa saa godt som alle statistiske Kriterier tyder paa stigende Vel-

stand, stærkere Stigning i Arbejdslønnen end i Prisniveauet; stærkere Nedgang i Antallet af fattigunderstøttede (i København), end der kan forklares af Alderdomsunderstøttelsen m. m., stigende Forbrug af talrige Velstandsartikler, aftagende Dødelighed, tiltagende Legemshøjde, færre Selvmord.“ Se, saadan siger en Mand, om hvem jeg er sikker paa, at han ikke vilde fremkomme med en saadan Udtalelse, hvis han ikke nøje havde undersøgt Forholdene. Og den umiddelbare Betragtning siger jo en det samme. Men det ærede Medlem siger, henvendt til mig, at jeg kun fremhæver Lysiderne ved den nuværende Udvikling og ikke Skyggesiderne. Det er ganske forkert. Jeg lægger aldrig Slør over Skyggesiderne. Men at der findes Nød i det nuværende Samfund, det ved vi allesammen, det behøver ikke at siges fra hver eneste Talerstol og at skildres i de mest fantasifulde Farver. Den eneste Hensigt, der kan være hermed, er at ophidse Folk, og det er en daarlig Hensigt; det udøver en daarlig Virkning at gøre det. Man har ogsaa Lov til, ja, man bør pege paa den forholdsvise Forbedring af alle Forhold, og ikke mindst de mindre bemidlede, som er en umodsigelig Følge af Produktionsmidlernes Anvendelse af private.

Jeg maa til det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds (Marott) sige med fuldkommen Bestemthed, at der findes intet Len, intet Stamhus eller Fideikommis i dette Øjeblik her i Landet, som ikke i sin Tid er købt. De er købt for Penge, disse Mennesker har erhvervet. (Marott: Ogsaa foræret). Nej, ingen har faaet dem foræret. (Marott: Jo, de har). Nej, de har ikke; det er de gamle middelalderlige Len, det ærede Medlem tænker paa, men dem har ingen i Nutiden. Og for øvrig behøver det ærede Medlem ikke at være ængstelig for de Len, for de holder saamænd ikke 2 Generationer igennem, selvom der ikke bliver lovgivet om dem.

Endelig maa jeg sige et Ord til det ærede Medlem fra Horsens (Hans Nielsen). Jeg har en Gang fra denne Plads sagt, at alt, hvad jeg havde skrevet i „Carteller“, det vedkender jeg mig. Saa har man ikke Lov til at insinuere, at jeg har skiftet Anskuelse i saa Henseende. Jeg vedkender mig det alt sammen, ogsaa hvad jeg har